

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 173.

V Ljubljani, v torek 31. julija 1894.

Letnik XXII.

Pozdrav „Danici!“

Srca mi je prepolno prijetnih, vznesenih čustev, da moram dati duška svojemu oduševljenju za zelovažno domovinsko stvar, ki se je po tolikem hudem in duhomornem boju vendar le srečno obistinila — v preveselo nado narodu slovenskemu.

Hvala Bogu, ki je dal zmago vrli, vzorni ideji! Hvala vsem onim veljakom, ki so v nje zmago kaj pripomogli! Hvala posebno še onim mladim gospodom, vrlim junakom, katerih srca so to idejo vznutila, ki so se prvi ojunčili, da so stopili pod pristni prapor domovinski, ki so prvi krenili pot prave domače omike brez škodljive, pogubne tuje primesi, ki bodo nekoč prinesli med svoje rodne brate srca polna prave ljubezni domovinske, ne-skaljene in le še bolj očvrščene in utrjene po svetih vzorih, za katere gore! Slava tem junakom! Ko bi njih ne bilo, ne bi še svetila „Danica“ na slovenskem obnebjju!

Dolgo, dolgo smo se zibali Slovenci v neki omotični zaspanosti. Mrak nejasnosti v najglavnejših vprašanjih nas je obdajal, da v svoji brezskrbnosti in dobrodušnosti nismo skoro vedeli več, kje smo. Daniti se je jelo na vseh krajih. V vseh slojevih slovenskega ljudstva se je začelo porajati neko gibanje, neki ogenj je vplamtel za prave, svete vzore, katerih popolne veljave dotlej skoro še nismo do cela spoznali. Le nekaj smo pogrešali med somišljeniki: — vse učiliške akademične mladine, ki je bila in bode vedno naša nada! Res dolgo se v teh krogih ni hotelo nič zjasniti. Slednjič je napolnila tudi tu krasna zarja, ki je zažarela tem veličastnejše, čim dalje se je mudila. „Danica“ je zasvetila na slovenskem obnebjju. Skoro bi jo bili temni, sovražni oblaki zakrili morda za mnogo let, ko se je komaj prikazala; a moč resnice in pravice

je pregnala tudi nje! In v kratkem zažari v polni luči naša „Danica“!

„Pridi, zvezda naša, pridi!“

Tebi, draga „Danica“, veljajo v polnem pomenu besede, katere je skoro pred pol stoletjem zapel stari pesnik:

»Le sveti nam jasno, danica mila,
In kaži Slovincem jedinstva vir!
Prihodnost Ti lepo si nam odgnila,
Prinesla domovju boš ljubi mir!“

15 mesečni boj za obstanek nam je najboljši svedok, da Te vodijo vrle, zanesljive moči. V ognju se čisti zlato; v hudem skoro obupnem boju si se skazala, „Danica“ slavno zmagovalko. — Mladi ste, vrli gospodje, in primeroma Vas je še le mala peščica; a pokazali ste pred svetom jekleno voljo, vzorno požrtvovalnost in občudovanja vredno neustrašenost domačim in tujim klevetnikom nasproti. Vse te kreposti pa izvirajo nedvomno le iz trdnega, neomajljivega prepričanja o veljavnosti vzorov, za katere ste se vneli, kateri so Vas združili v neprodinro falango.

Pravo omiko in prosveto bodete širili kedaj med milim našim narodom. Prepričani smo, da Vam bodo vedno in povsod vodilo zlate Slomšekove besede: „Sveta vera bodi Vam luč in materni jezik bodi Vam ključ do prave omike!“ Takim vzorom utemeljenim na večno resnico sta blagoslov z nebes in zmaga zagotovljena. Zato Vam veljajo besede božjega učenika: „Ne boj se mala čreda!“

Veličasten in slaven je začetek! Dal Bog, da bi bilo enako veličastno in krasno tudi nadaljevanje!

„Danica“ bodi nam v resnici danica! Prinesi nam že skoro beli dan! Le vzharjaj se, le sveti nam! Slovenija zre zaupno in ponosno v Te; —

ne varaj njenih srčnih nad! Pozdravljamo Te, mila znanilka boljših dnij!

Sveti zvezda!

Liga + 20.

Shod v Trebnjem.

I.

Nevednost je najdražja stvar na svetu, to je že stara resnica, ki je in ostane veljavna. Posebno pa velja za priprosto ljudstvo, katero ima v obče še jako krive nazore o javnih zastopih, kamor pošilja svoje zastopnike. Kmetiški možje, kateri ne čitajo časopisov, pisanih za priprosto ljudstvo, ne poznajo svojic pravic, katere jim dovoljuje ustava. In če jih površno poznajo in umejo, ne znajo ali ne upajo se jih posluževati, ne vedó potov do pravih vrat, zatekajo se v stiskah pomoči iskat k svojim nasprotnikom ali pa v zakajene beznice, kjer si s pijačo skušajo vsaj za trenotek potolažiti moreče skrbi in rastočo obupnost. Naše slovensko ljudstvo ima sicer lepo lastnost, da je v obče proti višjim mehko, pohlevno in ponižno, a ta lastnost mu mnogokje škodi, kedar se sprevrže v brezmiselno servilnost in neko brezskrbno malomarnost, vsled katere ne zre v bodočnost ter živi le za vsakdanji dan. A lahko se zgodi, kakor nam starejša in novejša zgodovina priča, da nena doma izbruhne srd in nevolja ter si ljudstvo s silo išče pomoči, koder se potrgajo zadnje niti potrpežljivosti. Kdor hoče opazovati mišljenje našega ljudstva, prepriča se v kratkem, da ga tare poleg revščine že nepopisna skrb za svoj obstanek. Živo čuti, kako ga tarejo davčna bremena, ki rastejo leto za letom, in zato je naravno, da marsikje ne zaupajo onim, ki jim le z obljubami slikajo lepšo prihodnost. Po naravnem nagonu slutijo, odkod prihaja zló, a večkrat si ne znajo pomagati, ker ne poznajo sred-

LISTEK

O račji kugi.

(V izvestju c. kr. nižje gimnazije priobčil prof. Hubad.)

(Dalje.)

V ta namen je vzel vode, v kateri je mrgolelo vse polno samooka, povodne bolhe in dvoklopnika, toraj vode, ki ni imela v sebi nikakega kužila ter ž njo napolnil 10 posod. V 5 posod vložil sluznice raka, ki je poginil vsled račje kuge, v drugih posodah pak opazuje živalice brez vsake primesi. Čez dve uri se je začela poznati bolezen najprvo na samookih in zatem na povodnih bolhah v onih posodah, kjer so bile skužene sluznice rakove, začeli so pešati in spreminjati barvo, dočim so v drugih posodah ostale živalice zdrave. Da bi se toraj natančno prepričal, so li res ona mehurjasta telesa vzrok bolezni, položil jednega izmed bolnih samookov pod drobnogled, ter zapazi v istini na njem vse polno malih mehurčkov. K njemu pridene družega popolnoma zdravega, ki nekaj časa jako veselo in urno šviga okoli zdravega, toda kmalu se ga prime nekaj pikic, ki se neznansko hitro razmnožijo. Čez jedno uro je bil že popolnoma posut in pogine koncem druge.

Enak vseh so imele tudi poskušnje z raki. G. profesor je naročil večje število rakov iz notranj-

skih še neokuženih rek, ko se je po večdnevem opazovanju prepričal, da so popolnoma zdravi, jih vložil v štiri z vodo napolnjene posode. V prvo posodo vložil kosce okužene sluznice poginolega raka, v drugo dostavi nekoliko okuženih samookov in povodnih bolh, v tretjo dolije okužene vode in v četrti pita rake z okuženimi samooki. In glej v prvi posodi so poginili raki čez osem ur, v drugi čez pet ur, v tretji so se vzdržali celih 34 ur, a v četrti so poginili že čez 4 1/2 ure. Iz tega se vidi, da sta samook in povodna bolha najbolj opasna, in da najhitreje razširjata kužilo po vodi. Ker ravno samook in povodna bolha jako hitro švigata po vodi, je s tem ob enem dano tudi pojasnilo, zakaj da se račja kuga tako brzo širi tudi po vodi navzgor.

Te praktične poskušnje potrdijo tudi znanstvene preiskave. Ako se namreč enake glivice vzamejo in prenesejo na primerno snov, ter se od vseh zunanjih vplivov popolnoma odločijo, se začnejo v kratkem razraščati in razširjati. V ta namen se rabi nalašč v to napravljena gelatina, ki se v posebne steklenice vložil ter prav dobro zapre. Na to gelatino (katero zamore namestovati tudi krompir) se prenese s platinasto iglico, ki se mora poprej izžariti v ognju, nekoliko glivic. V kratkem času se začno glivice razraščati, bujno množiti, ter se slednjič prikažejo celo prostemu očesu v podobi sivkaste motne tvarine. Seveda je v to potreba milijarde teh neznano majhnih

telesc. Tako vzrejenih glivic prenese gosp. profesor zdravemu raku z iglo na sluznice v ustih in na škrge. Še istega dne so se pokazali na vsem telesu znamenja bolezni. Rak postane nemiren, menca semtertje, tere z nogo ob nogo. Oko nasajeno na gibkem držalu, se stisne popolnoma motno v svojo jamico. Koš spremeni barvo ter postane rudečkasto rujav. Črevesne otrebe, ki grede od njega, postanejo slične kosmičasti sirotki. Dihanje postane pri raku hitreje. Na mestih, kjer je koža bolj nežna, se pokažejo blede rujave lise. Videti mu je, kakor bi bil napihnen, kerč mu nastopi v zadku in v nogah, še giblje in treplje nekoliko časa, slednjič pogine nekako po 12 urah.

Raztelesenje je pokazalo, da se je kri spremenila, postala je redkejša in žolta. Tudi meso je blede orumenelo, notranji deli so čez ali manj napolnjeni z žoltasto tekočino. Drobnovid pak je pokazal silno množino onih glivic, katere so bile vzrejene na gelatini.

S tem je dokazano, da je ona glivica vzrok račje kuge. Glivica se v rakovem telesu bohotno razplodi, ostrupi mu kri, provzroči vnetje drobvoja in slednjič razpad v vsem telesu.

Glivica, ki provzročuje račjo kugo, je majhen okroglast mehurček, ki sestoji iz nežne kožice in sluzave vsebine; prišteva se bakterijam.

Hubad

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. julija.

stev. Za to se moramo čuditi, da so ljudje, ki se bojé ljudskih shodov, češ, da se s tem le ljudstvo hujška in buni, ako možje, ki imajo kaj srca za narod ter poznajo njega želje in potrebe, z odkrito besedo odpirajo ljudstvu oči, ne da bi ga hujškali in šuntali, temveč da mu pokažejo viro, iz katerih prihaja zló, ter ga opozarjajo na primerna, dovoljena in poštena sredstva, s katerimi si more nekoliko olajšati življenje.

Pravi rodoljub ima dolžnost, da ob ugodni priliki z besedo in dejanjem poučuje svoje sorojake, kateri nimajo prilike, da bi od bližje si ogledali ustavni stroj, ki jim kuje osodo življenja. V prvi vrsti pa je to dolžnost poslancev, katere si je ljudstvo izbralo kot zastopnike v postavodajalnih zborih. Jeden taciš shodov je bil minolo nedeljo v Trebnjem na Dolenjskem. O tem shodu smo prejeli naslednje poročilo:

Ob 3. uri popoldne po krščanskem nauku zbralo se je nad 600 poslušalcev pred župniščem, kjer je po trudaljubivosti veleč. gosp. dekanjskega upravitelja J. Nagode-ta bil postavljen govorniški oder, okrašen z zelenjem, mlaji, zastavami in cesarjevo podobo. Na vzvišenem mestu je bil napis: Vse za vero, dom, cesarja! Shod so počastili preč. g. dekan iz Zužemberka M. Tavčar, veleč. gg. župnika iz Št. Lovrenca in Mirne, graščak gosp. Julij Treo in drugi. Zborovanje otvori trebanjski župan g. Fr. Huč s primernim nagovorom in pozdravom na zborovalce ter nasvetuje, da vodi zborovanje preč. g. dekan M. Tavčar, kateri predstavi vse tri poslance.

Prvi je poročal gosp. deželni odbornik dr. Fr. Papež ter je v daljšem govoru navajal o zakonih in sklepih deželnega zbora v prospéh kmetijstva. Tako je obširneje navajal, koliko dežela žrtvuje za povzdigo vinoreje, ki vsled trtne uši in uim tako grozno propada. Ker pa so vsi poslanci brez izjeme prepričani, kolike važnosti je vinoreja za dolensko stran, zato dovoljujejo v ta namen potrebne svote. Dalje omenja agrarnega in lovskega zakona. Premembo lovskega zakona želi si brez izjeme vse kmetiško prebivalstvo dežele, katero naravnost zahteva, da se zajec proglasi za škodljivo žival. Govornik omenja enkete, ki se je v Ljubljani vršila gledé premembe vladnega načrta o lovskem zakonu; ko zagotavlja, da bode, kar je v njegovi moči, delal na to, da se bode lovski zakon sklenil na korist poljedelcu, oglasijo se mnogi možje: „Tako je prav, to želimo in prosimo!“ Nadalje poroča o cestnih zgradbah, osobito o cestah v trebanjskem okraju, ki se bodo gradile kot primernejša zveza z dolensko železnico. Deželni zbor tudi dovoljuje večje svote za pogorelce in poškodovance po uimah, in podpore za pokončevanje škodljivih hroščev. Konečno omenja dolensko železnico, po kateri se je dolenska stran odprla in zvezala s središčem dežele in vnanim svetom. Poslušalci so govornika pazljivo poslušali ter mu na mnogih mestih živahno pritrjevali.

Bakterije so najmanjše in najjednostavnije glivice, katere se le z najboljšim drobnovidom zamerajo zapaziti. Njihov premer znaša 0.002—0.001 mm. Za kubični milimeter bi se jih trebalo 125—1000 milijonov.

Po obliki so okroglaste bakterije (cocci), ki imajo okroglasto stanico, ali paličaste bakterije (bacili), ki imajo valjasto stanico, ali pa vijakasto zavite (spirilli), ki imajo vijaku podobne stanice. Večinoma se brezbarvene.

Razmnožujejo se po delitvi, tako da se stanica preščipava. To se vrši silo naglo. V 8 urah se jih iz ene bakterije napravi v ugodnih razmerah nad 280 bilijonov.

Ker pa bakterije nimajo v sebi pri rastlinstvu običajnega zelenega barvila, kateri preosnuje pod solničnim vplivom neorganske tvarine v organske, tedaj so navezane na hrano, katero jim podajajo organska bitja. Vsled tega jemljejo svoj živež od živih bitij (rastlinskih in živalskih), jim kot zajedalke izskavajo njihove sokove, ter jih uničijo. Pri mrtvih bitjih provzročujejo gnitje, ter so vselej navzoče pri kisanju in alkoholovem vrenju.

Naselivši se v človeškem ali živalskem truplu, začno se bakterije naglo množiti in tvorno razkrajati sokove. Iz tega izvirajo različne bolezni (tuberkuloza, kolera, davica). Toliko o bakterijah sploh.

(Konec sledi.)

Mladočehi. „Radikalni Listy“ obžalujejo, da se shod mladočehskih poslancev ni nič izrekel o razširjanju mladočehskega programa, katero zahtevajo naprednejši listi. To je zaradi tega obžalovati, ker je zares treba, da se program vglubi in popolni, ker sedanji mladočehski program je presplošen in prenejasen. Ravno nasprotni nazori dajo se spraviti pod ta program. Temu listu se zdi, da češki poslanci niso dovolj inteligentni in nimajo nobenega trdnega prepričanja ter jim sploh manjka lastnosti, ki so potrebne poslancem. Njih delovanje večkrat nasprotuje njih besedam. Za odločno opozicijo so nekateri le pred svojimi volilei. Mej drugim tudi češki poslanci ne znajo molčati; kar v klubu sklenejo, že drugi dan izvedó in priobčé dunajski listi. Seveda potem ni dolžnost čeških listov, da bi o teh sklepih molčali. Sicer pa ta list zahteva, da naj bode prosto presojeti postopanje mladočehskih poslancev in veljakov.

Poljski glas o levičarski politiki. „Nova Reforma“ jako hudo prijema levičarje, ki zagovarjajo samoupravo južnega dela Tirolske, Slovincem na Štajarskem pa nečejo avtonomije dovoliti. Ta list misli, da se to ne da odrekati štajerskim Slovincem, ker se dovoli južnim Tirolcem. Levičarjev v tem vprašanju ne vodi pravica in občna blaginja. Levičarski listi se sicer lahko ravnaajo v tej stvari po navodilih vodstva svoje stranke, ali vlada se pa nikakor ne more in ne sme postaviti na tako jednostransko stališče. — Da bi Poljaki ne le po listih temveč tudi v državnem zboru se upali levičarjem tako resnico povedati, pa bi bilo kmalu marsikaj drugače.

Rusini. Nekateri rusinski listi priporočajo, da se skliče poseben rusinski kongres v Lvov. Na ta shod naj bi se sešli zastopniki vseh rusinskih strank in sestavili vse rusinske želje v posebno spomenico, katero bi izročili cesarju, ko pride v Lvov. Mi jako dvomimo da bi se na takem kongresu doseglo kako sporazumljenje. Razne rusinske stranke se premalo vjemajo po svojih nazorih. Posebno bi pa Starorusini utegnili priti z željami, ki v sedanjem času niso uresničljive. Taka želja bi pač bila razdelitev Galicije v rusinski in poljski del. Proti taki razdelitvi bi bilo pač mnogo pomislikov. Na kake težave je bila zadela že razdelitev okrajev po narodnostih na Češkem. Zdi se pa nam, da bi bile se večje v Galiciji. Proti volji Poljakov bi to gotovo se ne dalo izvršiti.

Ban Khuen Hedervary. Madjarski vladni listi se naposled preklicali novice, da bi bil hrvatski ban dal ostavko svojo. Ker pa vemo, da ni vsega verjeti, kar pišejo vladna glasila, tudi tukaj ne verujemo, da bi bila vsa stvar izmišljena. Že to je sumljivo, da se je preklic tako dolgo odlašal. Dovedeva se nam, da je ban pač hotel odstopiti, da so se pa naposled le pobotali, ker vlada ne mara kacic težav na Hrvatskem, dokler se kako ne pobota z Rumuni in proticerkvenih predlog ne spravi skozi gospodsko zbornico. Sedanji ban je odločen mož in ne bilo bi dobro njega spraviti v opozicijo. Lahko bi vladi napravil marsikako sitnost, ker ima na Hrvatskem pač tudi več osebnih prijateljev. Wekerle dobro vé, da ne stoji posebno trdno in zaradi tega mora gledati, da si ne nakoplje novih težav.

Novo bolgarsko ministerstvo že čuti, da ima Radoslavova v svoji sredi. Začel se je že pirati s svojimi ministerskimi tovariši, kakor je že poprej delal v raznih ministerstvih. Radoslavov najbrž tudi ni posebno zadovoljen, da je Stojilov ministerski predsednik, ne pa on. Govori se že, da Radoslavov izstopi iz ministerstva. Za sedanjo vlado bi to ne bilo posebno ugodno, ker bi potem imela večino strank v deželi proti sebi. Pristaši Karavelova in Cankova že tako niso za sedanjo vlado, Stambolov pa ima tudi dosti privržencev. Kdo vé, če ne bi izstop Radoslavova pomenjal konca sedanji vladi. Posebno bi bilo neprijetno, če Radoslavov izstopi iz ministerstva še pred volitvami in se njegovi privrženci zavežejo z raznimi drugimi vladnimi nasprotniki pri volitvah.

Rusija in Bolgartja. Bolgarske oficijozne izjave ne kažejo, da bi se v Bolgariji dalo lahko izvesti, kar rusoljubi želé. Po teh poročilih bi knez morda dovolil, da prestolonaslednik prestopi v pravoslavje, ali siliti se pa v tem oziru ne bode dal. Vojna, Radoslavova in konservativna stranka bi se z orožjem uprli, ko bi kdo hotel to izvesti, kar želi

Karavelova stranka. Nekatera važna mesta so se zares dala prijateljem Rusije, ali v vojni se pa v tem oziru ni nič premenilo. — Bolgarska vlada torej nikakor ni posebno vneta za Rusijo. Če je vojna zanesljiva, se tudi ni ničesa bati, da bi ruski rovarji kaj opravili. Dogodki prejšnjih let le preočitno kažejo, da Rusi na prebivalstvo niti ne računajo. Vselej so skušali le častnike pridobiti na svojo stran. Le s podkupljenimi vojaki so bili odstranili kneza Aleksandra.

Cerkveni letopis.

Blagoslovljenje velikega oltarja v Mošnjah.

Tri slovesnosti v fari na jeden dan ni malenkost. Mati-fara Mošnje, katere sufragana nekako je pisec teh vrstic, jih je obhajala dne 29. julija na jako slovesen način. — Zjutraj za rano stopalo je 32 svatovsko oblečenih šolarjev proti farni cerkvi s srčnimi željami, prejeti v nedolžna svoja srca prvič sveto obhajilo. Solza radosti se mi utrinja vselej pri pogledu teh srečnih duš in vselej mi pohiti duša gori v starodavni Gorotan, kjer sem bil tudi jaz deležen prvič te sreče med nemškimi, pa ravno tako Jezusa ljubečimi otroci. To je prva slovesnost, vredna, da se spremlja z zvonenjem in streljanjem.

Druga je bolj vsakdanja, pa rekel bi, ljudstvu zaraščena: „bob“ — žal, da jo premalo cenijo, ker je spomin slovesnega trenutka, ko je cerkev odločena v bivališče večnega Boga!

Veleč. g. župnik Ivan Berlic pa je poskrbel še za vso farno tako lepo in imenitno tretjo slovesnost. Danes so mošenjski župljani prvič zagledali prekrasen kamenit veliki oltar s prelepimi, dejal bi živimi podobami sv. Andreja, Petra in Pavla! Gospod vrednik! Večkrat sem bil že v tej farni cerkvi, pa vtis na-me ni bil Bog vé kako vzvišen (ta stara zidava se sama obsoja), toda danes sem bil uprav presenečen. Novi veliki oltar pokrije zdaj mnogo pomanjkljivosti v cerkvi. In to je delo domačega uma, domače dlani! Mož, ki se žrtvuje z dušo in telesom cerkveni umetnosti, mož, ki se prezira, ker je preskromen, da bi delal reklamo za-se, mož ta je mojster Vurnik iz Radovljice! Kdo ga po pravici prekosi? Prijatelj mi je pripovedoval, da ga je pri tem delu videl solznih očíj. Od kod te solze? Meni se zdi, da se je mojster v svojem verskem prepričanju vtopil v križ sv. Andreja, v vero svetega Petra in ljubezen sv. Pavla, drugače bi mrtvemu kamnu teh obrazov ne bil mogel izklesati. Morda je pa solza veljala drugam? Bog vé! Vurnik je naš mož, mož verskega prepričanja, in le tak zamore zahtevam cerkve zadoščevati tudi v umetnosti. Nikar ne upognimo toliko skušanega mojstra. Ne vprašaj me, potrpežljivi čitatelj, zdaj, koliko veselja je bilo ta dan v Mošnjah. Čemu? Veleč. g. župnik Berlic pa tudi dobro vé, kaj je treba ob takih prilikah, da se povzdigne slavje še posebej. Ljubljani naš g. dekan je drage volje prevzel slavnostni govor, za katerega smo mu vsi — duhovniki in ljudstvo — srčno hvaležni.

Taki zgodovinski in zajedno poljudni govori ostanejo trajno v spominu. Radi slovesne sv. maše pa je bil gospod župnik vendar v zadregi. Obrnil pa se je do premilostnega g. stolnega prošta dr. L. Klofutarja in v veliko veselje duhovščine in ljudstva je dobil takoj od njih zagotovilo, da prevzamejo blagoslov oltarja in slovesno sveto mašo. Vem, da so visoki dostojanstvenik prepričani o naši udanosti in našem velespoštovanju — naj nam ne jemljejo v zlo, da jih radovljiške lepe dekanije duhovniki imenujemo svojim, dasi v svojem sreju objemljejo vse duhovnike naše škofije.

Gospod vrednik! Vi me poznate, da sem iskren prijatelj lepega petja. Zato ne morem končati teh skromnih vrstic, da bi tudi ne omenil petja pri svetem opravilu. Tu ni treba mnogo pisati. Gorenjski Mozart — hočem reči nadučitelj Rozman — vé in zna notam dati življenje, kot malokdo. V Mošnje naj pridejo poslušat petje tako imenovani organisti, tu je veselje, tu vztrajnost in vspeh na vse strani.

Skoro prerastel mi je dopis, zato le še prav iskreno častitam veleč. g. župniku J. Berlicu, ki je poleg mnogih skrbi pri zidavi na Brezjah napravil tak kras farni cerkvi, župljanom svojim pa in duhovnikom pravi Gospodov dan!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. julija.

(Kat. polit. društvo za Vipavsko.) Iz Vipave: 29. t. m. popoldne se je v Logu pri Vipavi na va-

bilo g. dekana sešlo nad 40 odličnih mož duhovskega in posvetnega stanu na prijateljski pogovor glede ustanovitve kat. pol. društva za Vipavsko dolino. Pogovor prične g. dekan s pristranim pozdravom, da besedo župniku Arko-tu, kateri je nekoliko pojasnil namen društva, kateremu bo naloge pospeševati duševni in telesni blagor (delati na verskem, socijalnem, gospodarskem, narodnem polju po geslu vse za vero, dom, cesarja). Veliko govornikov se je na to še oglasilo, ki so bili vsi edini, da je potrebno to društvo. Zato smo mutatis mutandis odobrili pravila kat. pol. društva za Dolenjsko ter — ker to da veliko dela — poverili petorico gg. Erjavec, Lanthieri, Arko, Lavrenčič, Silvester, da preskrbe potrdilo pravil in da na angeljsko nedeljo, ko bo ljubljansko kat. polit. društvo tabcurovalo v Vipavi, otvorijo tudi naše novo društvo.

(V Horjulu) je bila 29. julija prav lepa in slovesna nova maša č. g. Antona Oblaka, ondotnega domačina. Počastili so bili novomašnika prečastiti vrhniški gospod Frančišek Kumer, borovniški g. župnik Janez Oblak kot stric novomašnikov, drugi sosednji č. gg. župniki, domačin g. Tom. Rožnik in še gg. duhovni in bogoslovci. Iz Ljubljane sta bila preč. gosp. kanonik Andrej Zamejic, velik dobrotnik horjulske fara, cerkve, duhovske hiše itd., ondotni domačin gospod kanonik L. Jeran, ki je bil naprošen za pridigarja. Pojasnil je v lepem govoru častitljivost in dobrote duhovniškega stanu. — Pri veselju nove maše spomnili so se blagi svatje z lepim darom tudi dijaške mize.

(Osebnosti). Poroča se nam: Naš rojak gospod dr. Ivan Mohar je prestavljen kot okrajni zdravnik iz Stabice v Karlovac na Hrvaškem. — Inženier Pavel Hartnigg se je preselil iz St. Janža v Gradec na Stajerskem.

(Razpisana je služba gimnazijskega ravnatelja) na državni nižji gimnaziji v Kočevju. Prošnje je vložiti do 26. avgusta t. l. pri deželni šolskem svetu v Ljubljani.

(V Šmariji) je bila na sv. Ane dan, 26. julija nenavadna slovesnost. Ravno ta praznik je bilo namreč pred 43 leti o Ljubljani posvečenih 21 mašnikov, katerih je samo 5 še živih namreč preč. gospodi: dekan And. Drobnič, župnik Ig. Okoren (domačin šmarski), župnik g. Eder, duh. pastir Fr. Grivic in župnik g. Ed. Vovk, ki je pa bolan in ni bil pričujoč. (Ta gospod je bil v večrajšnji številki po pomoti dejan med letošnje zlato-mašnike, kar bodi s tem popravljeno.) Ti gospodje, ko je že toliko tovarišev pomrlo, so želeli še enkrat skupaj priti, moliti za ranjce sošolce in Boga zahvaliti, da so sami še ohranjeni itd. Opravili so gg. v cerkvi vse, kakor pri 25 ali 50letnici. Govor tehten in slovesnosti primeren pred slovesno veliko sv. mašo (g. Ig. Okorna) oskrbel je g. kan. L. Jeran. Prišlo je gg. jubilate počastiti še več družih prijateljev iz Ljubljane in od drugod, in med njimi tudi blag. g. okrajni glavar Mahkot; prav pristrano je bilo pri gostoljubnem pogostovanju ter so se glasile lepe napitnice, kakor je šega pri tacih prilikah. Omenjeno bodi o tej priliki, da prečastiti g. dekan Drobnič je po prestani bolezni pred več leti sedaj še precej čvrst in razun kaj težjih del duhovskega pastirstva še vse opravlja. Bog ohrani in potrdi preblage gg. jubilate!

(Tuji na Notranjskem.) Letošnja tropična vročina zadnjih dveh mesecev privabila oziroma pregnala je, kakor se nam poroča, obilo tržaških, goriških in primorskih družin v senčnate kraje Notranjske, kakar so: Rakek, Planina, Cerknica in Logatec, kjer se krepčajo s svežim zrakom in zdravim vodo, v ostalem pa živo pričajo, da naši kraji neso neprijetni tujcem, marveč prav priljubljeni, zlasti tam, kjer se v prospah prometa — kaj stori! In v središču dežele? Mej počitnicami in vročimi meseci se vse mesta ogiblje, tuji pa tudi!

(Boben poje!) Prejeli smo iz Trnovega nastopno pismo: Se z ozirom na §. 19 tiskovnega zakona vložimo podpisani na dopis z Trnovega objavljen v številki 162 Sloveuca sledeči: popravek: Ni res da smo bili podpisani godeci zaradi tega ker smo na dan shoda kat. pol. društva v Trnovem godli pri okrajnim sodišču v Bistrici na 14 dnevni zapor ali kako drugo kazen obsojeni. Ni res da se je kazenska obravnava pri sodišču vršila; vršila se je dne 12 t. m. pri uradnim dnevu sl. c. k. okr. glavarstva, katero nas je vsaktere kazni oprostilo. Ni res da bi nas bil zagovarjal dr. Ivan Tavčar. Na Topolecu dne 28/7 1894 Franc Šircelj Franc Logar

Godbini Mojster, † Anton Werh, Godec. † Anton Barbiš Deto. Skrozi mene Franc Šircelj priča. — Čudni ljudje, ti trnovski godbini mojstri! Ni jim dovolj, da smo splošno brez imen obsodili njih nedostojno ravnanje ob priliki kat. shoda v Trnovem, oni hočejo tudi v svetu z imeni postreči in povedati, kateri so ti slavni bobnarji! Ako je njim prav, nam tudi. Napredno narodni štab je sedaj že godece poslal v dežel. Po tem soditi je liberalni štab v slabi koži, ako je resnična ona narodna, ki pravi: Stara sam ratala — Delat ne morem — Godeci zagodejo — Plesat pa pojdem! — Dobro Vam teknilo!

(Odhod vojakov). Včeraj v jutro odšel je k vojaškim vajam v Celovec tukajšnji batalijon domačega pešpolka št. 17.

(Prodaja kónj.) V sredo 1. avgusta t. l. ob 10. uri predpoldne bode na cesarja Jožefa trgu na prodaj 9 vojaških kónj (žrebec) v starosti od 14 do 21 let, ki se bodo oddajali kupcem proti gotovemu plačilu. Ti konji so raznih pasem.

(Desetletnica.) Prostovoljno gasilno društvo v Bizaviku slavi v nedeljo 5. avgusta letos desetletnico svojega obstanka. Vspored slavnosti obsega mej drugim: blagoslovljenje društvene šrambe, tombolo, petje in godbo (domžalsko.)

(Državna podpora.) Poljedelski minister dovolil je občini Gradišče v postojnskem okraju za napravo primerne napajališča za živino na Nanosu prispevek 500 gl. s pogojem, da se bo delo dovršilo v jednem letu.

(Pojasnilo.) Lekarna Mardetscläger prosi, da objavimo glede na opazko v sobotni številki, da je njegova trdka krščanska, ne pa židovska, kakor smo poročali v omenjenem listu.

Društva.

(Shod slovenskega katoliškega delavskega društva v Ljubljani) bil je v nedeljo v prostorih katoliške družbe prav številno obiskan, tako da je bila dvorana napolnjena do zadnjega kota. Govoril je trnovski kapelan A. Plečnik ter vspodbujal delavce, naj se z združenimi močmi oklenejo novega društva, ki je namenjeno delavcem v pouk, veselje in pomoč. Ne smejo sicer preveč pričakovati od društva, vendar je gotovo, da bo delo tem uspešneje delovalo njim v korist, čim več bo imela udov. Skrbé naj zlasti za to, da se vsikdar v društvu ohrani taka jedinstvo, kakor se je pokazala pri osnovi novega društva. Potem je govoril o štrajku, kaj da je, ali je opravičen ali ne, kaj koristi, kaj škoduje itd. K sklepu je vspodbujal navzoče, naj se vsikdar zvesto oklepajo krščanskih načel v zasebnem in javnem življenju. Dasi je bil govor zelo obširen, vendar ga je znal govornik tako zanimivo predavati, da so ga navzoči pazljivo poslušali do konca. — Dr. Krek za tem naznani, da gre na katoliški shod v Brno kazat svoj klerikalno-nemškutarski obraz, da se poda tudi na Velehrad na grob sv. Metoda, kjer se bode spominjal svojega naroda in v zlasti vrlih slovenskih delavcev, od tam da se poda na Dunaj k socijalnemu kurzu ter da hoče pozneje natančno sporočiti tudi delavcem, kako krščanska stranka skuša najti pripomočkov za zboljšanje delavskih razmer. — Društveni zapisnikar J. Gostinčar je s prav primernimi besedami pojasnoval, kako da pri raznih delih tekmujejo kaznjenci z delavci, da ti dobivajo delo, dasi imajo jesti tudi brez dela, dočim se pošteni delavci odračajo, češ, da kaznjenci delajo ceneje. V tej stvari treba, da se kaj ukrene, sicer bi se res med delavci vedno bolj utrjevala misel, da delavec mora biti najprej tat ali kak drug hudodelnik, da potem šele — delo dobi. Koliko se je s kaznjenci delalo pri dolenski železnici, koliko se sedaj dela po Ljubljani in drugod! Oblastvo naj oskrbi kaznjencem tako delo, s katerim ne bodo hodili v škodo poštemu delavcu. V tem sporočilu stavljal je ta le nasvet: Ker je izvrševanje javnih del po kaznjencih nedvomno v veliko gmatno škodo poštemih prostih delavcev, ker se s tem, da delajo kaznjenci dela, ki morajo biti plačana, odteguje delo in zaslužek poštemim in prostim delavcem, ki morajo biti vsled tega brez kruha in ker je s tem, da delajo kaznjenci za plačo, ob kateri delavec živeti ne more, zaprta vsaka pot do zboljšanja plače, izreka današnji shod Slov. kat. del. društva, da naj se v korist poštemih delavcev prepove vsako izvrševanje javnih plačanih del po kaznjencih. — Nasvet je bil soglasno vsprejet. Mil. gosp. prošt dr. Jarc je v imenu katoliške družbe iskreno pozdravil novo delavsko društvo rekoč, da je katoliška družba rada prepustila novemu društvu svoje prostore za prvi začetek, da tem hitreje prične društvo s svojim delovanjem. Delavci so se nato zahvalili mil. proštu za izkazano prijazno naklonjenost. — Tako se je prvi društveni shod vršil v popolno zadovoljnost. Prihodnji shod je v nedeljo zopet ob 6. uri v prostorih katol. družbe na Starem trgu. Kakor čujemo, oglašajo se prav pridno k društvu novi udje.

Telegrami.

Češki katoliški shod.

Brno, 30. julija. Z velikanskim navdušenjem se je pričel danes ob 6. uri prvi češko-slovanski katoliški shod. Sobana čitalnična je prenapolnena najodličnejše gospode vseh stanov. Predseduje grof Serenyi. Pozdravne besede brnskega škofa dr. Baura so vzbudile čudovito navdušenje ravno tako govor Pohunkov in grofa Schoenborna. Brzobjavke so se brale z vseh krajev slovanskih in drugih. Tudi več Slovencev je na shodu navzočih. Živela slovanska vzajemnost na katoliškem temelju!

Brno, 31. julija. Včeraj zvečer otvoril se je češki katoliški shod. Grof Egbert Belcredi je bil izvoljen za častnega predsednika, in grof Oton Serenyi za dejanskega predsednika. Predsednik je spregovoril o pomenu shoda, ki se mora smatrati za manifestacijo katoličanstva sploh in češkega še posebej. Iz obravnave katoliškega shoda izključena so vsa politična vprašanja. Škof Bauer je naglašal udanost papežu in zvestobo cesarju. Cesarju in papežu sta se poslali udanostni brzobjavki.

Smrt nadvojvode Viljema.

Dunaj, 31. julija. Cesar pride na Dunaj jutri zvečer. — Truplo nadvojvode Viljema prepelje se v četrtek zvečer na Dunaj in se bode v dvorcu položilo na mrtvaški oder. Pogreb bode v petek popoldne. — Nadvojvoda Franc Ferdinand pride jutri zvečer na Dunaj iz Budejevic, nadvojvoda Albreht odpotuje zjutraj iz Suldene. Nadvojvoda Ernest je že prišel na Dunaj.

Dunaj, 30. julija. Nadvojvodo so v njegovi vili položili na mrtvaški oder v ornatu velikega nemškega križevnika.

Dunaj, 30. julija. Povodom žalostnega dogodka v cesarski rodbini se je grof Kalnoky pripeljal s svojega posestva na Dunaj.

Dunaj, 30. julija. Truplo nadvojvode Viljema prepelje se v sredo na Dunaj, in v četrtek bode pogreb.

Dunaj, 30. julija. Vsi časopisi se s pristranimi besedami spominjajo pokojnega nadvojvode Viljema in naglašajo, da vsi narodi avstro-ogerske države občutijo žalost s cesarsko hišo. Posebna izdaja „Wiener Zeitung“ naglašja, da se je pokojnik odlikoval v vseh področjih svojega delovanja, proslavlja njegove mnogobrojne dobrote, visoko strokovno znanje, veliko hrabrost in marljivo prizadevanje za topničarstvo. Ljudstvo se iskreno pridružuje žalovanju, ker je bil človekoljuben, dobrotljiv in prijazen nadvojvoda povsod priljubljen.

Budimpešta, 30. julija. Splošno je sočutje povodom smrti nadvojvode Viljema. Časopisi so priredili posebne izdaje, v katerih se iskreno spominjajo pokojnika.

Dunaj, 30. julija. Cesar je bil jako potrten, ko je zvedel za smrt nadvojvode Viljema. Ukazal je, da se takoj ostavijo vsi napovedani lovi.

Vojska na Koreji.

Peterburg, 30. julija. „Novoje Vremja“ misli, da gre na Koreji za jako resne ruske koristi. Če se Japan trdo usede na Koreji, se utegne na vzhodu napraviti za Rusijo ravno tak Bospor, kakor v Evropi. Rusija ne more mirno gledati, da se japonski sosed utrdi na Koreji. Nikakor pa tudi ne more Rusija dopustiti, da bi Angleži zaseli Hamiltonov otok, v kar silijo londonski listi povodom zmešnjav na Koreji. Koreja je za Rusijo veliko važnosti in Angleži nimajo ondu ničesa iskati.

London, 30. julija. Iz Yokohame se poroča, da so rezerve dobile ukaz, da se zbero na svojih zbirališčih. Na Japonskem živeči Kitajci ostavljajo japonsko državo.

London, 30. julija. Glavni voj kitajske vojne je prestopil dne 25. t. m. severno korejsko mejo. Na japonsko vojno ladijo se zopet strelja.

London, 30. julija. Kitajsko poslaništvo je dobilo brzobjavko, ki potrjuje, da je bil

boj na morji. Boj so začeli Japanci. Kitajska transportna ladija se je potopila. Japonsko vojno ladijo so pa Kitajci tudi tako razbili, da ni več za boj.

Baden, 30. julija. Danes je umrl po daljši boleznii načelnik kuhinje nadvojvode Viljema, ki je bil jako dolgo pri njem v službi. Nadvojvoda ga je še včeraj bil obiskal in tolažil, predno je odšel na nesrečni sprehod.

Dunaj, 30. julija. V okraju Zaleszczyki jih je 28. in 29. dne t. m. 43 zbolelo in 19 umrlo za kolero in 4 so ozdraveli, v okraju Borszczov jih je 8 zbolelo, 6 pa umrlo, v okraju Horodenko jih je 9 zbolelo in 1 umrl, v okraju Saybusch jih je dosedaj 20 zbolelo in 5 umrlo, v okraju Buczacz jih je dosedaj 18 zbolelo in 2 umrli. V poslednjih dveh okrajih so dosedaj prikrivali kolero. V okraju Kotzmann jih je pet na novo zbolelo, 1 pa umrl.

Kodanj, 30. julija. Ruski prestolonaslednik je včeraj ob desetih zvečer odpotoval na ladiji „Polarnaja Zvezda“. Z njim je odpotoval danski princ Kristijan, ki pojde k poroki velike kneginje Ksenije.

Brest, 30. julija. Na neki torpedovki se je razpočila parna cev. Jeden kurjač je bil težko ranjen. Torpedovka se je pripeljala v Brest, da se popravi.

Palermo, 30. julija. Včeraj je prišlo do boja mej neko roparsko četo in žandarji. Pri tem je bilo ubitih 5 roparjev.

Libeck, 30. julija. Parnik „Trave“ je včeraj prišel iz Peterburga v „Travemünde“. Kurjač je na ladiji umrl za kolero. Potnike so vse odpravili v bolnico. Odredilo se je razkuženje ladije.

Pariz, 30. julija. Ministerski predsednik Dupuy v kratkem ostavi Pariz in bode tri tedne bival v Evianu.

Bastia, 30. julija. Oresta Lucchesija, morilca Bandijevega, so dopoldne izročili italijanskemu oblastvu in ga spravili na ladijo, ki odpluje v Livorno.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredbu. Prava, čisto barvana svila se takoj škodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorjave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tlé nekateri niti, če je blago zeló barvano, in pusti črnorjav pepel, ki se ne škodra, ampak zvije. Če stareš pepel prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), Zürich razpošilja rada vzorce prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštnine in carine prosto. Pisma veljajo 10 krajcarjev, dopisnice 5 krajcarjev v Švico. 13 (7-2) 5

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
30	7. u. zjut.	735.9	16.8	sl. sever	oblačno	0.00
	2. u. pop.	734.1	27.2	sl. svzh.	del. oblač.	
	9. u. sveč.	732.2	20.6	brezv.	del. jasno	

Srednja temperatura 21.5°, za 1.9° nad normalom.

Javna zahvala.

Odbor gasilnega društva v Črnem Vrhu se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so blagovolili poslati omenjenemu društvu kako darilo kot dobitek tomboli, ki je bila dné 22. t. m., kakor tudi slav. gasilnima društvoma iz Vipave in Polhovega Gradca, in veteranskemu društvu iz Idrije, ki so posetila našo tombolo, slednje z godbo.

Črni Vrh, dné 25. julija 1894.

Za odbor:

Jakob Čuk, načelnik.

Ivan Vidmar, namestnik.

Najsigurneše in najboljše
nalaganje glavnice
je v
4% zastavnih pismih gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo
več nego 4odstotno obrestovanje
ter so
puplarno varna,
davka in fatiranja prosta,
spособna za kavcije,
sosebno za vlaganje **častniških ženitvenih kavcij;** razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253.33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri
J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v **Ljubljani.** 295 16

Kovertes firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkeji ceni.

401 1

Zadruga kranjskih lekarnarjev javlja tužno vest, da je nenadno umrl nje bivši predsednik gospod

Viljem Mayr,

lekarnar in posestnik v Ljubljani,

danes v torek, dné 31. julija, zjutraj ob 3. uri.
Pogreb bode jutri v sredo, dné 1. avgusta, ob 5. uri popoldne.

V Ljubljani, dné 31. julija 1894.

402 1

Prežalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je vsegamogočni Bog poklical k sebi našega predzega, jedinega sina, oziroma brata, gospoda

Lovra Praprotnik-a

uradnika pri c. kr. finančnem ministerstvu na Dunaju

kateri je danes ob 5. uri zjutraj po dolgi in mučni boleznii, previden s sv. zakramenti za umirajoče, star 32 let, mirno v Gospodu zaspal. Pokopan bode na Dunaju. Nepozabljivi rajniki bodi priporočen molitvi in blagemu spominu.

V Ljubljani, dné 31. julija 1894.

Žalujoča rodbina.

Mesto družega naznanila.

403 1

Ana Mayr roj. **Lazarovich** naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Josipa, Marije, Viljema** in **Karle**, da je njen iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Viljem Mayr,

lekarnar in hišni posestnik,

danes dné 31. julija ob 3. uri zjutraj po kratki boleznii, prejemši sv. zakramente za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Pozemeljski ostanki pokojnika se v sredo, dné 1. avgusta, ob 5. uri popoldne po slovesnem blagoslovljenju v hiši žalosti na Sv. Petra cesti št. 2 vzdignejo in preneso na pokopališče k sv. Krištofu, kjer se polože v lastno rakvo. Svete zaдушne maše brale se bodo v cerkvi Marijinega Oznanjenja in več družih cerkvah.

Za tiho sočutje se prosi.

V Ljubljani, dné 31. julija 1894.

Dunajska borza.

Dné 31. julija.		Dné 30. julija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	98 gld. 40 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Skupni državni dolg v srebru	98 " 40 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 " 75 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 40 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 25 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97 " 70 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 40 "	Salmove srečke, 40 gld.	68 " — "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 65 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " — "	St. Genois srečke, 40 gld.	70 " 50 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	96 " — "	Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 60 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	47 " — "
Avstro-ogerske bančne čelnice, 600 gld.	1006 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 40 "	Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Kreditne delnice, 160 gld.	364 " — "	Posojilo goriškega mesta	— " — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	163 " 25 "
London vista	124 " 60 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3155 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 07 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	494 " — "
20 mark	12 " 22 "	Prijoritete obveznice državne železnice	231 " 60 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 " 50 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 91 1/2 "	" " južne železnice 3%	154 " 25 "	Dunajskih lokal. železnic delniška družba	74 " 90 "
Italijanski bankovci	44 " 30 "	" " južne železnice 5%	128 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	82 " 50 "
C. kr. cekini	5 " 89 "	" " dolenskih železnic 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	167 " — "
				Papirnih rubljev 100	133 " 50 "

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobika. Kulantna izvršitev naročil na borzi.	Menjarniška delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.	Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.